

BASISONDERWIJS EN SENCDONDAIR ONDERWIJS

Koningin Paolaprijs voor het Onderwijs
2020 - 2021 | Excelleren in Coronatijden

“

“Wat hebben we toch een geluk”. Deze uitspraak van één van de laureaten van deze speciale editie van de Koningin Paolaprijs voor het Onderwijs is prachtig.

We hebben allemaal gedurende meer dan een jaar geleden onder de gezondheidsmaatregelen die gepaard gingen met de Covid-19 pandemie.

Veel leerkrachten in ons land, in elk van onze drie gemeenschappen, hebben dit aangegrepen als een kans en een opportuniteit.

- Een gelegenheid om originele en eenvoudige leermethodes te ontwikkelen door maximaal gebruik te maken van de mogelijkheden die de digitale technologie biedt.*
- Een kans om hun leerlingen zelfstandiger te maken, en hen verantwoordelijkheid te laten nemen in hun leerproces, en tegelijkertijd om nauwere, persoonlijkere, diepgaandere contacten met hen aan te knopen.*
- Een kans om de onvermijdelijke aanpassing van de school te bespoedigen en haar sneller en beter in het digitale tijdperk te brengen.*
- Een kans om de sfeer in de school te veranderen. Dankzij goed doordachte en goed georganiseerde samenwerkingsverbanden tussen leerkrachten, ouders en leerlingen konden scholen vaak functioneren als één grote familie.*

De Covid-19 pandemie heeft ons bewust gemaakt van de grenzeloze toewijding en competenties van het personeel in de gezondheidssector van ons land. We zijn hen daarvoor eeuwig erkentelijk en dankbaar.

Zo ook heeft de speciale editie van de Koningin Paolaprijs voor het Onderwijs, waarmee we initiatieven belonen die leerkrachten tijdens de pandemie hebben genomen om de kwaliteit van het onderwijs te handhaven en schooluitval te voorkomen, ons bewust gemaakt van de grenzeloze toewijding, bekwaamheid en creativiteit van zoveel leerkrachten in ons land.

Het is ontroerend dat wij juist dit jaar het 25-jarig bestaan vieren van de Koningin Paolaprijs voor het Onderwijs, die in 1996 door Hare Majesteit Koningin Paola in het leven werd geroepen.

Aan het einde van deze 25 jaar van het bestaan van de Prijs kunnen wij slechts één boodschap richten tot de vele laureaten: “Dank u... en wat een geluk dat wij op u kunnen rekenen”.

”

*Graaf Bernard de Taux de Wardin
Voorzitter van de Stichting Koningin Paola*

Stichting Koningin Paola

De Stichting Koningin Paola werd in 1992 opgericht op initiatief van H.M. Koningin Paola en heeft tot doel de integratie en de vorming van jongeren te bevorderen.

Koningin Paolaprijs voor het Onderwijs

De Koningin Paolaprijs voor het Onderwijs bekroont ieder jaar leerkrachten die zich onderscheiden in hun beroep. De Stichting wil op die manier de creativiteit en toewijding belonen van onderwijzers die niet alleen kennis overbrengen, maar ook de persoonlijkheid van hun leerlingen harmonieus trachten te vormen door middel van concrete en vindingrijke pedagogische projecten. De Prijs beslaat een cyclus van drie jaar. Het richt zich eerst naar de leerkrachten van het basisonderwijs, het daaropvolgende jaar naar die van het secundair onderwijs. Iedere drie jaar wordt een wetenschappelijke prijs georganiseerd voor de leerkrachten uit het basisonderwijs en het secundair onderwijs alsook een Prijs voor “Buitenschoolse ondersteuning voor jongeren en hun school”. De Prijs wordt toegekend door een onafhankelijke jury en wordt gesteund door een beschermcomité van bedrijfsleiders.

Steun aan maatschappelijke projecten

De Stichting verleent financiële steun aan organisaties die zich richten op de vorming en integratie van maatschappelijk kwetsbare jongeren.

School van de Hoop

Dit programma steunt maatschappelijke projecten in scholen met kansarme leerlingen. Een financiële ondersteuning en begeleiding worden verleend voor de ontwikkeling van vernieuwende projecten die tot doel hebben de integratie van de leerlingen en hun gezin te bevorderen.

Focus Aarde

De Prijs Focus Aarde wil de technische en wetenschappelijke vaardigheden in het secundair onderwijs beter bekend maken. De Prijs bekroont jaarlijks de beste geïntegreerde proeven (GIP) van laatstejaars uit het technisch onderwijs, beroepsonderwijs en kunstonderwijs, alsook de vakoverschrijdende groepsprojecten in het Buitengewoon secundair onderwijs en het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Centraal staan de aarde en de ruimte, gezien vanuit wetenschappelijke, technische, duurzame en kunstzinnige hoek.

Excelleren in Coronatijden

Deze speciale editie van de Koningin Paolaprijs voor het Onderwijs richt zich naar leerkrachten en schoolteams van het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs van alle netten.

De Prijs wil de creativiteit en toewijding van de leerkrachten en schoolteams aanmoedigen die tijdens de coronacrisis een origineel project bedacht hebben om te vermijden dat de sociale ongelijkheid, de schooluitval en de digitale kloof verder zou toenemen.

De Prijs bekroont drie laureaten per gemeenschap. De eerste prijzen hebben een waarde van 6.500 €, de tweede en derde prijzen bedragen respectievelijk 4.000 € en 2.500 €. Elke prijs wordt persoonlijk aan de laureaten toegekend. De prijzen worden op woensdag 9 juni 2021 door H.M. Koningin Paola overhandigd.

Raad van Bestuur

Voorzitter: Graaf Bernard de Traux de Wardin

Vice-voorzitster: Barones Hilde Kieboom

Secretaris-generaal: Vincent Coppieters

Schatbewaarder: Stanislas Peel

Frank Arts

Thierry Bouckaert

Heidi De Pauw

Jan Engels

Kolonel SBH Michel Flohimont

Graaf Eric Jacobs

Fabienne Legrand

Lt-Generaal b.d. Vincent Pardoën

Xavier Van Campenhout

Piet Van Speybroeck

Prof. em. Dr Lode Walgrave

Beschermcomité

DE PERSGROEP

ALVA

CABLERIE D'EUPEN

COCA-COLA EUROPEAN PARTNERS BELGIUM

GROUPE LHOIST

UCB

Vlaamse gemeenschap

Voorzitter van de Jury: Erik Jacquemyn

Kristine De Mulder

Karin Goosen

Ruth Lamotte

Prof. em. Dr. Paul Mahieu

Luc Van der Kelen

Rita Van de Wiele

Patrick Vanspauwen

Saskia Van Uffelen

Katrien Vercruyssen

Prof. Floris Wuyts

Franse gemeenschap

Voorzitter van de Jury: Prof. Jean-Marie de Ketele

Constance d'Aspremont

Nathalie de Bandt

Marion Beeckmans

Philippe Bioul

Claudine Bouchard

Christian Laporte

Pierre Sevenants

Prof. Dr. Pierre Smeesters

Catherine Van Overbroek

Prof. Ghislaine Viré

Duitstalige gemeenschap

Voorzitter van de Jury: Guy Fickers

Dr.rer.nat. Günter Beyer

Frédéric-Charles Bourseaux

Ewald Gangolf

Dr.rer.pol Verena Greten

Erwin Heeren

Vlaamse Gemeenschap

Eerste laureaat: Het leerkrachtenteam van de school Element in Sint-Andries (Brugge) “Element-sterk in verbinding”

“Element – Sterk in Verbinding” biedt opleidingsvorm 4 (d.i. algemeen, beroeps-, kunst, en technisch onderwijs) aan voor jongeren type 3 (d.i. met ernstige emotionele of gedragsproblemen). Veelal zijn de functies en de skills (de cognitieve functies) om gedrag, emotie, en gedachten opportuun te gebruiken in de maatschappij bij onze jongeren niet (voldoende) ontwikkeld door hun zeer specifieke problematiek. Deze onderontwikkeling zorgt voor een grote weerslag op hun gedrag en emotie. Ons schoolteam focust zich niet op de stoornis maar zoekt dagelijks de opportuniteiten van blijvende verbinding met onze jongeren. In samenspraak met hen én in interactie met het netwerk rond hen (d.i. begeleiders, ouders, instellingen...) creëren we welbevinden en groeikansen zodat onze jongeren de kans krijgen om tot zelfzekere jongvolwassenen uit te groeien.

De Covid-19-pandemie kapte danig roet in het eten. De vertrouwde context om die kansen te creëren stond op zijn kop. Covid-19 had echter buiten Team Element gerekend. We beten ons vast in het maximaal blijven bereiken van onze jongeren en het behouden van hun leerniveau door het aanmoedigen van hun zelfstandigheid. In onzekere tijden stond één ding als een paal boven water: we gingen niet terug naar af met onze jongeren. Geen brug was te ver en de onmogelijkheden van weleer werden realiteit.

Team Element organiseerde het schoolse gebeuren op een digitale manier zodat we in staat waren het leerniveau kort

op de bal op te volgen. De digitale context was al bij al snel gecreëerd. Maar wat met die verbinding? Leerkrachten werden schakelleerlingen toegewezen, waarmee een zéér nauw contact gehouden werd (vb. bellen, gaan fietsen, schoolmateriaal...). Ze fungeerden bij momenten zelfs als mama/papa als de thuissituatie té moeilijk was. Bij uitbreiding werd een gelijkaardig doorgedreven contact gehouden met het voltallige netwerk rond onze jongere. Dagelijks werd geschakeld en gedifferentieerd op maat van elke leerling. Dit ging van eenvoudig (vb. thuisbrengen cursus) tot delicaat (vb. graadsbeslissing uitstellen wegens spoorloze leerling). Het noodgedwongen tijd- en locatieonafhankelijk differentiëren ging hand in hand met het aanscherpen van de digitale vaardigheden van zowel leerling, leerkracht als ouder.

Onderweg boekten we steevast succesjes en raakten overtuigd dat we moesten doorbijten op deze manier. We slaagden erin al onze leerlingen te bereiken en hun leerniveau minstens op peil te houden. Samen met onze leerlingen evolueerden we richting ‘digital experts’ en eind juni 2020, aan de staart van de 1ste corona-golf, evalueerden en bevestigden we onszelf dat de weg die we insloegen dé juiste weg was.

We beseften meer dan ooit dat Team Element absoluut niet solo in verbinding kan staan met onze jongeren maar pas tot zijn recht komt in absolute samenwerking met ouders, jeugdinstanties... De digitale wereld rondom ons bezorgde

Vlaamse Gemeenschap

ons hierbij onnoemelijk veel opportuniteiten. Verbinding, begeleiding, oprechte interesse, aanwezigheid, opvolging, samenwerking... op maat van elke jongere waren cruciale factoren, factoren die veel belangrijker waren dan om het even welke leerplandoelstelling.

Met onze evaluatie gingen we opnieuw aan de slag: we verankerden de ingeslagen weg duurzaam door de implementatie van een nieuwe Element-visie volgens het Nieuwe Autoriteitsmodel. Het model gaat uit van de kracht van een aanwezig netwerk (d.i. leerkracht, ouders,

instelling...) rond de jongere waarbij elke steunfiguur van dit netwerk kracht uitstraalt, en verwerpt het oude autoriteitsconcept waarbij macht centraal staat in plaats van kracht. Steunend op een krachtig team werd grensoverschrijdend of problematisch gedrag aangepakt vanuit de absolute grondhouding van geweldloos verzet en in de volle overtuiging van het belang van onze aanwezigheid voor onze jongeren.

Vlaamse Gemeenschap

☆ **Tweede laureaat:** Het leerkrachtenteam van de school Het Groene Eilandje in Antwerpen
“Niet loslaten”

Wij zijn een buurtschool in Antwerpen-Noord. Een uitdagende, boeiende buurt.

Onder impuls van onze directeur hebben we in maart 2020 snel en efficiënt een plan uitgewerkt om afstandsonderwijs te organiseren. Zeker met de nodige weerstand in het begin, met emoties die hun plaats moesten vinden bij ieder van ons. Maar toen stonden we er. Als een team voor onze ouders en vooral voor onze kinderen. Al onze kinderen. We werkten volgens een vast rooster van online leerstof aanbieden, zelfstandige inoefening, evaluatie, contactmomenten. De lat werd hoog gelegd maar in ruil deden we dat ook voor onszelf. Internetverbindingen werden in orde gebracht in gezinnen, laptops geleverd. We vertaalden, fietsten rond met werk, gingen aanbellen bij degenen over wie we ongerust waren. We beten ons vast in elke leerling, bijna letterlijk.

Excelleren in Coronatijden

 Derde laureaat: Het leerkrachtenteam van de Vrije lagere oefenschool Windekind in Vorselaar
“Laat het uit liefde zijn!”

Vergeleken met velen is de pandemie voor ons hier niet veel meer dan wat ongemak in een nog altijd comfortabel bestaan: het maakt onze bewegingsvrijheid wat kleiner, maar we zijn er nog en we kunnen nog zoveel doen! Het was die positieve ondertoon die de bal aan het rollen bracht: ‘Wat hebben we toch een geluk!’ Die grondhouding van waaruit onze leraren omgaan met de werkelijkheid, dat is een beetje wat onze schoolvisie typeert, wie wij als school willen zijn.

Wij willen elk kind laten groeien tot de beste versie van zichzelf en samen kwaliteitsvol en ontwikkelingsgericht onderwijs realiseren. Ook voor onze leraren geldt dit. COVID-19 heeft in ons lerarenteam vaste structuren ontbonden om nieuwe verbindingen tot stand te laten komen. En net dat maakt dat we vandaag zo ‘gefinetuned zijn’, dat we zo goed op elkaar afgestemd zijn dat we van het ene moment op de andere kunnen schakelen. Verbindend werken gaat over samenwerken, rekening houden met elkaar, afstemmen en elkaar inspireren maar ook over de loyaliteit en het

vertrouwen om elke leraar te laten groeien in zijn nieuwe rol. Het project vertelt over de creatieve uitspattingen van de leraren, hoe we op een mum van tijd digitalisering een volwaardige plaats gaven in ons onderwijs, en ook hoe we leerlingen omtoverden tot meesters in circustechnieken op onze sport- en spelnamiddagen.

Wat onze leraren hierbij onderscheidt van anderen is de manier waarop ze dit doen, door de leerlingen op een warme manier bij heel de zaak te betrekken.

Onze school werd een beetje als één grote familie... en dat is ze vandaag nog. Het creatief verbindend werken is de rode draad... maar alles valt en staat bij de mensen die het elke dag moeten doen... onze leraren! Zij verdienen een dikke pluim voor hun onvoorwaardelijke inzet, hun warm hart, hun toewijding en vooral voor hun creativiteit en hun wil om te groeien.

Duitstalige Gemeenschap

Eerste laureaat: De scholengemeenschap van het Bischöfliches Institut Büllingen (BIB)
“Een optimale begeleiding van onze leerlingen in tijden van corona”

De coronacrisis heeft iedereen voor grote uitdagingen gesteld. Van de ene dag op de andere mochten wij niet meer naar school gaan en moesten wij ons thuis compleet reorganiseren. Als kleine middelbare school op het platteland vonden wij het bijzonder belangrijk om een optimale begeleiding van onze leerlingen te verzekeren. In samenwerking met de leerkrachten en de opvoeders hebben wij de volgende maatregelen in de praktijk omgezet:

- Gebruik van online communicatietools als GoogleMeet, Teams, Screencast-O-Matic etc.
- Aanpassing van de lessen aan afstandsonderwijs en daarna aan hybride onderwijs.
- Organisatie van individuele begeleiding voor leerlingen die met moeilijkheden te kampen hadden. Ze mochten één dag per week naar school komen samen met de leerkracht om ondersteuning en hulp te krijgen bij hun leerproces.
- Verspreiding van de onderwijsdocumentatie door de leerkrachten. Alle documenten van een bepaalde leerling/leerlinge werden samengevoegd in een enveloppe; de enveloppes werden dan per dorp of per gemeente door de leerkrachten rondgebracht.
- Terbeschikkingstelling van de eigen eindapparatuur van de school voor leerlingen die thuis over geen of te weinig computers beschikten.
- Mogelijkheid tot afstandsonderwijs vanuit de school indien de internetverbinding thuis over onvoldoende bandbreedte beschikte.
- Een gegarandeerd nauw contact met de ouders, die zich tot een directe contactpersoon konden wenden.
- Aanpassing van de lesroosters en voorbereiding van de lokalen om de afstandsregels te kunnen naleven.
- Mogelijkheid van een schoolbezoek voor alle leerlingen op het einde van het schooljaar 2019-2020. Het was voor ons bijzonder belangrijk om alle leerlingen nog eens terug te zien en elke leerling/leerlinge nog eens het dagelijkse reilen en zeilen op school te laten meemaken. Ook het menselijk aspect was voor ons heel belangrijk, want dit zorgde ervoor dat de leerlingen hun vrienden en vriendinnen konden terugzien.
- Tijdens de vergaderingen van de klassenraden hebben wij beslist om geen herexamens te organiseren en om geen enkele leerling een jaar te laten overdoen. Enerzijds was het voor ons belangrijk dat de leerlingen van de vakantie konden genieten en nieuwe krachten konden opdoen voor het volgende schooljaar. Anderzijds wilden wij iedereen de kans geven om zich in het volgende schooljaar verder te ontwikkelen en om eventuele leemten in de kennis nog weg te werken.
- Alle attesten werden in de school uitgereikt. Het attest werd door de leerkracht individueel aan elke leerling/leerlinge gegeven. Dit bood ons ook de mogelijkheid om voor het begin van de vakantie nog eens met iedereen afzonderlijk te spreken.
- De uitreiking van de diploma's werd op een heel bijzondere manier gehouden: in samenwerking met de plaatselijke bioscoop Scala werd een drive-inbioscoop georganiseerd. Wij vonden het belangrijk om op een passende manier afscheid te nemen van onze afgestudeerden.

Duitstalige Gemeenschap

☆ **Tweede laureaat:** Het directie- en onderwijsteam en de kinderen van de Grundschule Schönberg -Lommersweiler-Neidingen-Wallerode-St.Vith
“Uitbreiding en verbetering van de digitale communicatie tussen de ouders, de school en de leerlingen”

Onze school heeft de volgende projecten ter verbetering van de communicatie en de informatie-uitwisseling tussen ouders, school en leerlingen en ter optimalisering van de toegankelijkheid van de media opgezet.

- **Digitale programma's en platformen:** tijdens de lockdown werd eerst en vooral nagegaan of de leerlingen thuis over eindapparatuur beschikten. Zo niet werd deze ter beschikking gesteld.

Een weekplanning met een verplicht en een keuzeonderdeel werd per mail verzonden of uitgeprint en naar de leerlingen thuis gebracht. Indien er vragen waren of ondersteuning moest worden geboden, gebruikten wij daarvoor diverse communicatiemiddelen, onder andere WhatsApp, mail, telefoon en videoconferenties. Als digitale leerplatformen maakten we gebruik van Sofatutor, Antolin, Learning-View, Anton-App, padlets en door onszelf ontwikkelde leervideo's. De ouders zorgden op verschillende manieren voor feedback. Zo kregen we foto's, video's en mails over het werk van de kinderen.

- **Het eigen YouTube-kanaal van de school:** ook dit werd tijdens de eerste lange lockdown opgezet. Nadat de video's, met de kleuterleidsters als voornaamste acteurs, klaar waren, werden de ouders per mail verwittigd en konden ze de zelfgemaakte bijdragen van de school (antivirusrap, meezinglijdes, knutselinstructies, strips, dansanimaties,

videoboodschap van Sinterklaas...) samen met hun kinderen bekijken en in de praktijk omzetten.

Link: <https://www.youtube.com/channel/UCuw10GCcv7QfTmRLfU8qRxw/videos>

- **SchoolFox-app:** met behulp van deze app kunnen de leerkrachten, ouders, leerlingen en directie teksten, afbeeldingen en bestanden delen. Op dit ogenblik wordt de app voornamelijk als communicatiemiddel tussen de directie, de administratieve diensten en de ouders gebruikt. Bovendien is dit een milieuvriendelijke en duurzame maatregel, aangezien het aantal berichten op papier op die manier sterk kan worden beperkt. Een bijzonder waardevol bestanddeel van deze app is de directe vertaalfunctie, waardoor elk bericht onmiddellijk in de eigen moedertaal kan worden omgezet (meer dan 40 talen beschikbaar).
- **École numérique (digitale school):** dankzij onze kandidatuur en de daaropvolgende deelname aan de wedstrijd “Ecole numérique” kregen wij in totaal 96 iPads voor de vestigingen van ons scholencentrum. Daardoor kunnen we onze digitale infrastructuur verder uitbouwen. Om de toestellen zinvol te kunnen gebruiken, krijgen we van het ministerie wekelijks 8 bijkomende uren, waarbij een mediapedagoge zowel de leerkrachten als de leerlingen zal opleiden en begeleiden (zowel wat het gebruik als wat de verantwoordelijke omgang met de toestellen en met het internet in het algemeen betreft).

Excelleren in Coronatijden

☆ **Derde laureaat:** De directrice en het lerarenteam van de Städtische Grundschule Oberstadt (SGO) ondersteund door Mevr. Jana Rush (Webdesigner en moeder van een leerling), in Eupen
“We blijven verbonden omdat we online zijn!”

De sluiting van de scholen gebeurde van de ene dag op de andere en niemand had het verwacht. De pandemie bracht ons land in een sanitaire noodtoestand en de school was genoodzaakt haar deuren enige tijd te sluiten. De fysieke scheiding tussen docenten en leerlingen weerhield ons er echter niet van om met elkaar in contact te blijven en moedigde ons aan om ons dagelijkse schoolleven op een andere manier te organiseren, namelijk op digitale wijze. Een jaar geleden begonnen we te werken aan het ontwerp van onze website: www.sgo-eupen.be. Een moeder van het oudercomité bood zich aan om de website te beheren in overleg met de schooldirectie. Op de dag van de “lockdown” was onze website klaar om online gezet te worden en werd zo de “woordvoerder” van de school.

Op vrijdag 13 maart 2020, voordat de leerlingen onze school verlieten, hadden we hen de toegangscodes voor onze website gegeven. Het ging er toen om die te activeren en tegelijkertijd de leerlingen in staat te stellen de lessen op afstand te volgen. Binnen de 7 dagen, stelden we een volledig wekelijks programma op voor al onze leerlingen van de kleuterschool tot het zesde leerjaar. De lessen konden aldus worden verdergezet. Ook de band met de ouders werd gelegd en alle belangrijke informatie kon zeer snel via de website worden meegedeeld.

De leerkrachten maakten leervideo’s voor hun leerlingen. Deze video’s hadden betrekking op alle onderwerpen, van “aardappelengravure” tot muffins bakken, tot Duits en

wiskunde. Met behulp van deze video’s waren de leraren ook in staat complexere leerinhouden uit te leggen. Er werden ook video’s ontwikkeld voor de lessen Frans, waardoor onze leerlingen zelfstandig woordenschat konden aanleren. Voor de kleuterklassen werden liedjes, spelletjes, experimenten en andere creatieve activiteiten aangeleerd. Het maken van de leervideo’s was een echte uitdaging voor veel van onze leerkrachten. Zij moesten leren omgaan met de digitale technologie. De nadruk werd bijzonder gelegd op onderlinge samenwerking met als doelstelling : van elkaar leren, met elkaar samenwerken en er voor elkaar zijn.

Naast de leervideo’s werden werkboeken van verschillende niveaus ontworpen voor onze kleuters en voor kinderen van de lagere school van het 1ste tot het 6de leerjaar. Opdat elke leerling rechtstreeks toegang zou hebben tot het werk, hebben wij de werkdocumenten gekopieerd en onder al onze leerlingen verdeeld. Op die manier konden zij de belangrijkste elementen van de schoolvakken aanleren op basis van de leervideo’s en hun werken realiseren.

De verdeling van het werk was een verrijkende ervaring voor zowel de leraren, als de leerlingen en ouders. Een kort weerzien, een kleine uitwisseling en het feit dat iedereen weer in goede gezondheid verkeerde, gaf iedereen een grote voldoening.

Toen de deuren van de scholen weer opengingen, hebben wij de woensdagen benut om onze zwakste leerlingen, onze

Duitstalige Gemeenschap

integratie-leerlingen en de EAS-leerlingen (taalontwikkeling) in kleine groepjes te begeleiden om te voorkomen dat zij zouden afhaken en om hen in staat te stellen een aanzienlijke vooruitgang in hun vak te boeken.

Onze kinderopvang was niet alleen beschikbaar voor kinderen van wie de ouders beroepshalve verhinderd waren, maar ook voor alle kinderen uit een sociaal kansarme of moeilijke omgeving. Dit zijn de kinderen die bijzonder hard werden getroffen door de lockdown en daarom was het onderhouden van contacten met deze ouders des te belangrijker.

Dit project bracht ons lerarenteam nog dichter bij elkaar. Wij hadden allen een gemeenschappelijk doel: onderwijs geven aan onze leerlingen en de ouders helpen bij de activiteiten en de opvoeding van hun kinderen.

Ons doel was vooral om iedereen te bereiken. Dankzij onze website, de Whatsapp-groepen, de Instagram-account, de verspreiding van materiaal en de uitwisselingen met ouders en kinderen, kon het contact met ALLEN worden behouden. De ouders hadden ook telefonisch of via e-mail contact met de leerkrachten en het secretariaat.

De reacties en feedback van de ouders waren zeer positief. De ouders hebben van hun kant ook activiteiten opgezet en blijkt gegeven van een mooie samenwerking. Bijvoorbeeld met de stenen ketting die zij voor onze school hebben gemaakt met de woorden : “SGO - Wij zijn verbonden”.

Tijdens de hele Covid-periode zijn we altijd positief gebleven en hebben we geprobeerd er het beste van te maken, rekening houdend met de omstandigheden.

Onze positieve houding werd bijzonder gewaardeerd door de ouders en motiveerde hen om ons op deze weg te vergezellen.

Franse Gemeenschap

Eerste laureaat: Franck Roch Vel Pokwiczal, Aurélie Duriau en de leerlingen van de Ecole Libre de Coiffure et d'Esthétique "Le Verseau" in Gosselies

"Online wiskundelessen voor het behalen van een getuigschrift basisonderwijs en secundair onderwijs van de eerste graad"

Het project is gebaseerd op twee digitale instrumenten: enerzijds het online platform Symbaloo en anderzijds een YouTube kanaal als ondersteuning voor het maken van wiskundige videoclips waarin onderwerpen in verband met certificeringstests worden uitgelegd en geïllustreerd.

Het Symbaloo-platform biedt elk van de 1e-graads klassen van ELCE-Le Verseau een pagina (een "Webmix") waar de leerlingen voor elk vak toegang hebben tot videoclips, tot een zelfcorrigerende voorbereiding, alsook tot online spelletjes en oefeningen. Men kan er tevens de klasagenda, de lessen (theorie en oefeningen) en diverse bronnen met betrekking tot externe evaluaties vinden.

Op het YouTube kanaal Franck Roch (<https://www.youtube.com/c/FranckRoch>) staan de verschillende videoclips die sinds de eerste lock-down samen met Aurélie Duriau zijn gemaakt. Deze clips zijn geïntegreerd in het Symbaloo-platform. Om het gebruik ervan tijdens de gezondheidscrisis te vergemakkelijken, werd het kanaal herbekeken en gereorganiseerd: uitleg over de beschikbare inhoud, het leggen van links tussen de clips, zoeken naar een hogere visuele kwaliteit in de nieuw ontwikkelde video's, enz. De themapunten zijn ook gegroepeerd in verschillende afspeellijsten: afspeellijsten per hoofdstuk, een afspeellijst over schaakinitiatie (een activiteit die in de klas wordt geoefend om vakoverschrijdende vaardigheden te stimuleren) en een afspeellijst in verband met het getuigschrift secundair onderwijs van de eerste graad 2019 (ontwikkeld om leerlingen

te helpen en gerust te stellen tijdens een gezondheidscrisis). Een interactief hulpmiddel, dat de link legt tussen het essentiële van wiskunde van de eerste graad van de middelbare school en het getuigschrift secundair onderwijs van de eerste graad 2019-2018, is nu ook beschikbaar (<https://view.genial.ly/603e9b5baca8c40da241228b>).

Deze digitale instrumenten worden gebruikt als onderdeel van een variant op het model van de "omgedraaide klas", waarbij de traditionele manier van lesgeven wordt omgedraaid. Hierbij hebben leerlingen direct toegang tot informatie en is de leraar een coach en mentor.

Dit project stelt de leerlingen in staat autonoom en verantwoordelijk te worden voor hun leerproces, waarbij ieder in zijn eigen tempo vorderingen maakt en, indien nodig, individuele hulp en aanmoediging van de leerkracht krijgt (zowel in de klas als vanop afstand). Dit vergemakkelijkt gedifferentieerd onderwijs en onderwijscontinuïteit tijdens de coronacrisis.

De wiskundige videoclips, die gratis en voor iedereen toegankelijk zijn op verschillende digitale media, zijn tijdens de gezondheidscrisis een hulpmiddel geworden die door andere jongeren, leerkrachten en ouders op nationaal en internationaal niveau worden gebruikt. Het Youtube kanaal werd oorspronkelijk ontwikkeld als educatief instrument voor intern gebruik, maar is ondertussen uitgegroeid tot een extern educatief hulpmiddel dat zowel in de klas als op afstand wordt gebruikt.

Excelleren in Coronatijden

☆ **Tweede laureaat:** Het leerkrachtenteam van de basisschool Blocry in Ottignies-Louvain-La-Neuve

“Digitale werkruimten die de differentiatie en individualisering van het leren bevorderen”

De school verwelkomt kinderen van bijna 40 verschillende nationaliteiten. Ze komen naar de school met verschillende taalvaardigheden. Sommigen van hen zijn nog nooit naar school geweest.

De leerkrachten moeten het leren voortdurend afstemmen op de individuele leerling om tegemoet te komen aan de behoeften van de zeer heterogene groep leerlingen. Elk kind, of het nu leermoeilijkheden heeft of een risico loopt, krijgt werk dat aan zijn behoeften is aangepast.

De coronacrisis heeft het onderwijsteam in staat gesteld nieuwe instrumenten te ontwikkelen met aandacht voor persoonlijke leerbehoeften, instrumenten die toegankelijk zijn tijdens de schooluren of vanop afstand...

Met de steun van de digitale begeleidster van de stad, heeft het team digitale werkruimten ingericht op de website van de school. Ze zijn aangepast aan het leven in de klas en stellen de kinderen in staat individueel te werken aan een activiteit of een precieze toepassing en dit gedurende een bepaalde tijd.

De kinderen werken asynchroon op school tijdens de individuele werktijd, maar ook daarbuiten.

Deze digitale ruimten geven de kinderen toegang tot aangepaste inhoud, referentiepunten, maar stellen hen ook in staat om de band met het klasleven te behouden wanneer zij afwezig zijn, bijvoorbeeld in quarantaine.

De hoofddoelstelling van dit project is om kinderen digitale werkruimten aan te bieden, om het gebruik van digitale tools voort te zetten en te versterken om zo:

- communicatieve vaardigheden te ontwikkelen,
- het leren te individualiseren,
- kinderen in workshops volledig autonoom te laten werken,
- het kind zijn leerproces zelf in handen te laten nemen,
- het leerproces van kinderen met speciale behoeften te ondersteunen,
- toegang te hebben tot bijscholingsoefeningen en deze uit te voeren tijdens de schooltijd of vanop afstand.
- computerhulpmiddelen te leren beheersen,
- de prestaties en de albums te delen met ouders, vrienden ...

Dit project draagt bij tot de ontwikkeling van het kind en tot het scheppen van gunstige voorwaarden voor de invulling van de leerbehoeften.

De leerkrachten stellen een geleidelijk en gestructureerd leerproces voor, waarbij voldoende ruimte wordt gelaten voor de creativiteit en de verbeelding van het kind.

Op deze manier betrekken zij de kinderen door hen “actoren” te maken in hun leerproces.

Ten slotte wil het project ook de sociale ongelijkheid verminderen, door iedereen toegang te geven tot de digitale tools.

Franse Gemeenschap

☆ **Derde laureaat:** Het leerkrachtenteam verantwoordelijk voor de overgang naar digitale technologie van het Institut Sainte-Marie in Châtelineau

“De overgang naar digitaal onderwijs: meer dan enkel een antwoord op de gezondheids crisis”

Op het Institut Sainte-Marie de Châtelineau, een school waar vorig jaar 80% van de leerlingen van de tweede graad vroegtijdig schoolverlater was, werd besloten om voor het schooljaar 2020-2021 een reeks maatregelen in te voeren die deel uitmaken van een algemene overgangsstrategie naar digitalisering waarbij iedereen gelijke kansen krijgt om te blijven leren.

Om deze digitale overgang te vergemakkelijken, kon de school voortbouwen op een reeks elementen die ze de vorige jaren al had ontwikkeld, zoals gratis internet in het hele gebouw, meer dan 120 computers voor leerlingen op school, een honderdtal laptops (nu meer dan 150) die kunnen worden uitgeleend aan leerlingen in nood, een IT-team dat beschikbaar is voor leerkrachten en leerlingen, toegang tot het Office 365-platform en een platform voor online aanwezigheidsregistratie.

Eén van de maatregelen die voor dit nieuwe schooljaar zijn ingevoerd, is het gebruik van een online klasagenda via Outlook waardoor leerlingen die afwezig zijn of vanop afstand de les volgen op elk moment het verrichte en te verrichten werk kunnen raadplegen. Voor lessen vanop afstand wordt nu één enkel platform gebruikt om de communicatiemethoden met de studenten te vergemakkelijken: Teams. Dit maakt het mogelijk om les te blijven geven in geval van een lock-down, als de leerkracht/leerling in quarantaine is, maar ook om het cursusmateriaal te delen en huiswerk naar alle leerlingen te sturen, zelfs als ze niet in de klas aanwezig zijn.

Om de leerlingen de kans te geven digitaal materiaal te gebruiken, werd besloten om de schoolboeken in het eerste leerjaar te vervangen door Chromebooks. Het gebruikelijke schoolgeld voor schoolboeken en fotokopieën wordt dan vervangen door de aankoop of huur van digitaal materiaal waardoor ouders een kleine besparing kunnen realiseren ten opzichte van het oude systeem. Dit systeem van kopen voor 252€ of huren voor 7€ per maand is toegankelijk voor alle leerlingen vermits het zo interessant is. Voor diegenen die niet over de nodige financiële middelen beschikken, is er altijd de mogelijkheid om gratis één van de 150 laptops van de school te ontlenen. Om optimaal gebruik te kunnen maken van deze nieuwe apparatuur is intern een systeem van permanente opleiding voor studenten en leerkrachten opgezet. De opleiding die door leerkrachten, die «expert» zijn in het gebruik van digitale technologie, aan hun collega's en leerlingen wordt gegeven, heeft het voordeel dat ze rechtstreeks aansluit bij de behoeften van elke persoon, aangezien de «opleiders» elke dag in dezelfde context leven en met dezelfde behoeften als de «cursisten».

Om de leerlingen die het afgelopen schooljaar de school hebben verlaten weer op school te krijgen en om te voorkomen dat nieuwe leerlingen de school zouden verlaten, heeft de school op verschillende niveaus actie ondernomen. In de eerste plaats heeft zij de band met de ouders versterkt via het programma voor aanwezigheidsregistratie vanop afstand. Of het nu gaat om lessen in de klas of lessen vanop afstand,

Excelleren in Coronatijden

de leerkrachten nemen steeds de lijst met aanwezigheid op die automatisch wordt geraadpleegd door de opvoeders, die op hun beurt de ouders snel op de hoogte brengen. In de klassen van het eerste jaar, waar de heterogeniteit groter is dan ooit na de bijzondere context van vorig jaar, heeft de school één uur co-teaching per klas ingevoerd. Deze methode stelt de school in staat te differentiëren, te innoveren maar ook ten volle gebruik te maken van het nieuwe digitale materiaal.

De crisis, met de problemen, veranderingen en aanpassingen die ze met zich meebrengt, dwingt de school te evolueren naar een nieuw model, misschien niet beter dan het oude, maar in ieder geval een manier om beter in te spelen op de behoeften van haar leerlingen en hen de kans te geven te leren en te groeien in de huidige context. Is dat uiteindelijk niet de hoofdfunctie van de school?

Wij danken de Koning Boudewijnstichting
en de spelers van de Nationale Loterij voor hun steun.

Stichting Koningin Paola

Stichting van Openbaar Nut

A.J. Slegerslaan 356 b 17

1200 Brussel

Tel: 02 762 92 51

www.sk-fr-paola.be

info@sk-fr-paola.be

BE92 0012 1222 1023 / BIC GEBABEBB